

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Laus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

SMILITUDO.

Ve plerumque bestia, fame dominante, ad eum lo-

EXEMPLA HISTORICA.

Latrones quia ex parte latrocinantur, aut mercaturam exercent.

Laus.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

A Graece λαω, s. v. vel αἶσος, s. v. & ἰσχυρία, vel ἰσχύς, laudo

Laus & laudatio sic differunt, quod laudatio est oratio ipsa

LOCI BIBLICI.

Laus in ore proprio sordescit. Prov. 27. 2.

SENTENTIAE BIBLICAE.

Tunc laus erit vaicuique à Deo. 1. Cor. 4.

PATRYM SENTENTIAE

Laus humana non appeti à sapiente, sed subseqi debet sapien-

Ibi est vanitate remota laudatio, vbi etiam vituperatio ab offen-

Non huius laudis vires lentit, nisi qui ei bellum indixerit: quia

Quid est, quod dicis, ego dives, ille pauper? Sarcinam tuam cō-

Esse humilem est, nolle laudari in se. Qui ergo in se laudari appe-

A puleius auditoribus suis admirantibus doctrinam commenda-

Laudamus mendaciter, delectamur inaniter, & vani sunt, qui

Remotis obitaculis, vanæ opinionis scelera nuda penitentur, nu-

Vir sanus sim in his, quæ ad Deum pertinent, vehementius ve-

Ne nobis stulte placeamus propter laudes, quæ veritatem exce-

Præcipuum beneficium est in rebus honestis laudari. Laus enim

Dicit sermo diuinus, ne laudaveris hominem in vita sua, tan-

quam si diceret: Lauda post mortem, magna post consumma-

Plures in hoc ipso placere cupiunt: quod placere contemnunt:

& mirum in modum laus, dum vitatur, appetitur. Hier. in epist.

Vilium factis hominum est, & suam laudem querentium, alios

Caute, ne hominum rumusculos acceptoris, caute ne offensam

Dei in populorum laudem committes. Ad Nepertian.

Si vere laudabilis esse cupis, laudes hominum ne requiras, quia

Sepe bono operi, dum laus humana obuat, mentem operantis

Pene omne, quod de Deo dicitur, eo ipsam indignum est,

quod potuit dici. Nam cuius laudi non sufficit obitupelcens con-

Laus sua iustos cruciat, iniquos exaltat: sed iustos dum cruciat,

Quum per accepta bona reprobi in sua laude se eleuant, ipsis

Qui inchoat virtutis ab humano honore laudem receperit,

Neicit laudem, dum suppetit fugere, qui ad hanc didicit, cum

Quum pro recto opere laus transitoria quaritur, æterna retri-

Laus in nobis referatur ad ipsum laudabilem vniuersorum au-

Extrema clementia est, nulla imminente necessitate rerum, &

Non laudatur de fide leprosus, quia in lege doctus: hic alieni-

philosophus : & puer, si aliquid dixerit sapienter, laudatur, vbi perfectior non auditur. in *Matth.*

Iustum est, vt bene gerentibus laudis tribuatur assensus. Nam si equorum cursus hominum clamoribus incitatur : & insonantium manibus agitur, vt mutis animalibus velocitas appetatur, quantum inde homines stimulari posse credimus, quos ad laudis aviditatem singulariter incendimus. *Cassiod. lib. 1. epist.*

Gloriosis gratiosiora sunt praemia, quam tributa, quia stipendium & tyranno & impenditur, laudis autem praedicatio non nisi bono principi debetur. *Cass. lib. 2. epist.*

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Perfusus. 1.

Non se quid turbida Roma
Eleuet, accedat ex amenis, improbum in illa
Castiges truxima: nec te quaesiveris extra.

Idem. 4.

Respue, quod non es, tollat sua munera: cerdo:
Tectum habita, & noris, quam sit tibi curia supellex.

Sen. Thyest.

At qui fauoris gloriam verti petit,
Animo laudari magis, quam voce solet:

Sen. Thyest.

Laus ser a humili sepe contingit viro.
Quid. 1. Art.

Laudatus ostendit ausu lunonia pennas:
Si rucius species, illa recondit opes.

Quadrupes inter apridis certamina cursus
Depexaque iubo, planisque colla iuuant.

Idem de medicis. 1. Act.

Laudatas homini volucris lunonia pennas
Explicat, & forma multa superbus ausu.

Perfusus. 1.

Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter?
At pulchrum est dixero monstrari, & dicer, hic est.

Hor. 1. epist. 18.

Qualem commendet, et tam atq, etiam aspice: ne mox
Incruentis atque tibi peccata pudor em.

Bullimus, & quondam non dignum tradimus, ergo
Quem sua culpa premit, deceptus omisit uocari.

Hor. 1. epist. 18.

Doc tua laudabis studia, aut aliena reprendes.
Quid. 3. Pont. 9.

Ipse ego librorum video delicta meorum.
Cum sua plus iusto carmina quisque probet,
Auctor opus laudat, sic forsitan Accus olim
Thestices facie dixerit esse bona.

Lucretius. 4.

Nihil est quod credere de se
Non possit, cum laudatur dis aequa potestas.

Quid. Philomela. laus.

Dulcis amica ueni nocte salata praestans:
Iatet aues et enim nulla tibi similis.

Tu philomela potes Vocum discrimina mille,
Mille potes Varios ipsa referre modos.

Nam quamuis alae volucres modalesmina tentent,
Nulla potest modulis agnoscere tuis.

Insuper est animum stratus garrive diurnus:
Tu cantare simul nocte disique potes.

Ibid. 1.

Scribere me voces autium Philomela coegit.
Qua cantu cunctas exsuperat volucres.

Ex Graecis Comiciis.

Φίλων ἴκανον μάλλον ἢ σὺν τῷ δῖῳ.
Dic laudem amici potius ipse quam tuam.

Ἰατὴ σὺν τῷ μὴ Φεαὸς ἰσθῦσα.
Tuam caueo praedice laudem ipsemet.

Τὸν εὖ τὸν ἀλὲν ἔχει ἴσθῦσα, ἀνὲν κακῷ.
Laudare & in amare eundem, est improbi.

¶ SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Laus propriae virtutis satis est, sine mentione malorum. *Auer. 1. Rhetor. tract. 2. c. 12.*

Laus est quaedam res constructa ex dignitatis excessu. *Auer. 3. Rhetor. c. 7.*

Laus dicitur dupliciter, large & stricte: large est praenium ore alieno celebratum: stricte laus est praemium, quo politicus, qui omnium ciuiliu est ordinator, praemiat virtuosum: & consistit in tribus: in gloria, & quod accipias laudis titulos, & memoriam sempiternae recordationis. *Albertus Magnus Ethicorum 1. tract. 8. c. 1.*

Laudem attribui vile est inferiori bono, vt ad altius & melius prouocetur. *Idem ibid. c. 2.*

Laus vero illa haberi debet, quae ad laudato viro proficitur. *Franc. Patr. de regno. l. 4. c. 19.*

Laus frigida est quaedam species vituperationis. *Idem. l. 1. c. 1.*

Laudari, coli, diligi, gloriosum est. metu, odio esse inuidiosum. *Idem. l. 1. c. 2.*

Sunt, qui nihil laudant, nisi quod se imitari posse confidunt. *Cic. 2. Triclin.*

Est iniqua in omni re accusanda, praetermissis bonis, multorum enumeratio, vitiorumque selectio. *3. de leg.*

Est liberum, alterum, laudare, de quo quicquid detrahit, aut est aut infirmitas, aut inuidia assignetur. *Cicero. Cic. 1. 1.*

In homine quoque illud laudandum est, quod ipsius est. *Idem. ibid.*

am formosam habet, & domum pulchram, multum ferit, multum foenerat: nihil horum in ipso est, sed citra ipsum: lauda in ipso quod nec eripi potest, nec dari, quod proprium hominis est, quod ris quid sit? animus & ratio in anima perfecta. Quod autem est ratio? hoc ab illo exigit, rem facillimam, secundum naturam laudare. *Sen. 4. epist.*

Quid stultius est, quam in homine aliena laudare? quid etiam mentius, qui castratus, quae ad aliud transferri praeterea potest. *Idem. ibid.*

Nemo gloriam nisi de suo debet. *Idem. ibid.*

Lauda parce, vituperata parcius: similiter enim reprehendendum nimia laudatio, immoderata vituperatio: illa siquidem adulatione, ista magnitudine suspecta est: testimonium veritatis, non amantiae reddas. *Idem. 1. epist.*

Bonum est laudari, sed praestantius est esse laudabilem: nec enim cito laudaueris, neminem cito accusaueris. Vitium est, non credere: vitium est, nihil credere. *Idem. ibid. de mor.*

Parua laude dignus est, qui tantum miseris auferat. Laus laudis laus nunquam habet concordiam. Quam magnum est molestandari, & esse laudabilem. *Idem in Praeurb.*

Virtuti debetur laus. *Arist. 1. 2. Ethic.*

Neque solum laudis causa rectum sequi conuenit: sed si laus consequitur, duplicatur recte appetendi voluntas. *Cic. 1. de oratore. 1. 1. 2.*

Vide ne facias impudentem, tuo no mino velis aliorum laboribus libere laudem. *Idem Rhetor. nouor. l. 4.*

Vt enim quisque maxime est boni particeps, ita & laudabilis maxime.

Quisquid est laudabile, idem & beatum & florens & expectandum videri debet.

Laudes eo vique tolerabiles sunt, dum ea dicuntur, quae motores se quoque facere arbitrantur. Si maiora dicuntur, mouent non credunt. *Thucyd. 1. 2.*

Laudibus haud minus quam praemio gaudent militum animi. *Lucretius. De ad. lib. 2.*

Laudis amatores necesse est huius rei gratia ea sibi impetrare, quorum causa laudentur, ob eamque rem omnem laborem, omne periculum quam libentissime lubere. *Xenoph. Cyropad. 1. 1.*

Vitantes laudare iustis est, maxime Imperatores, quibus operatur, qui timeantur, qui praestare publice possunt, qui postulare cure, qui proferbere. *Spartian. in Pescenn. Nigro.*

Eadem in laus gratia esse debet excellere potestati, quam interdum & vituperationi fecus gestorum patet locus. *Ann. Mart. lib. 1.*

Praestantius quiddam & magis est, admirationem sine virtutis hostium animis, quae eis saepe incommoda erit, quam quod multos gratiarum actionem excitare, quippe in illo hostilitati tantum honor delatus apparet: in hoc vilitas & commodum magis quam virtus amatur. *Plutarch. in compar. Pelopida & Marcell.*

Perfectione virtutis mihi praedatus videtur, qui ne aliorum quidem laudationes requirit, & qui seipsum crebro collaudat. Vacuas enim arrogantia magnum est ad mansuetudinem civilem vaticum: contra arrogantia molesta, plurimumque inuidiae prouocans. *Plut. in comparat. Aristida & Catonis a. uariis.*

Viri laus est in praediando: mulieris laus est in moderatione laetis. *Thucyd. 1. 2.*

¶ APOPHTHEGMATA.

Anaximenes dicebat, si, qui bono zelo ducti, bene recteque hominum facta nulla omnino laude digna putant, quem quomodo fructum & utilitatem ipsi ex suis egregie factis sperare audebant. *Stobaeus.*

Democritus, recte facta collaudare, honestum esse dicebat: mala vero laudibus vehere adulerini ac impositoris animi esse iudicatum. *Stob. serm. 14.*

Socrates, Thus dicit, inquit, laus vero bonis viris tribuenda est item. De defendendi sunt, qui immerentes accusantur iniuriarum, laude ornandi, qui ob bonum aliquo ceteris praestant excellunt. *Stob. serm. 11.*

Anaxandridas. Quidam cum dixisset, gloriam ac celebre nomen nocere, eoque se ipsum esse, qui illud effugit: Ergo (inquit) Anaxandridas) si vero loqueris, qui melana perpetranti, felices erunt. Nam qui fieri potest, vt qui sacrilegium committit, aut aliud iniustum facinus perpetrat, gloriae curam habeat? Notauit eos, qui sic continent laudem, viderim per ignauum nihil gerere. Laudabile: quum eximiam virtutem honesta fama comitetur. *Idem.*

